

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 863/2563

พนักงานอัยการจังหวัดหล่มสัก โจทก์ นาย จ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.พ. มาตรา 141, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/4

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 4, 5, 6, 8, 9, 14, 25, 26/4, 26/5, 31 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 54, 55, 72 ตรี กับให้จำเลยคนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารออกจากที่ดินเขตป่าและป่าสงวนแห่งชาติ พร้อมทั้งให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุภายในระยะเวลา 1 เดือน กับให้จำเลยชดใช้เงินค่าเสียหายตามมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายไปเป็นเงิน 4,824,182.64 บาท ให้แก่กรมป่าไม้ จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 25 (ที่ถูก ไม่ต้องปรับบทมาตรา 25), 26/4, 26/5, 31 วรรคสอง (ที่ถูก 31 วรรคสอง (เดิม)) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 (ที่ถูก 54 วรรคหนึ่ง), 55, 72 ตรี วรรคสอง การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 17, 31 วรรคสอง (ถูก 14, 31 วรรคสอง (เดิม)) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 6 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 3 ปี กับให้จำเลยคนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารออกจากที่ดินเขตป่าและป่าสงวนแห่งชาติ พร้อมทั้งให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุภายในระยะเวลา 1 เดือน กับให้จำเลยชดใช้เงินค่าเสียหาย 4,824,182.64 บาท ให้แก่กรมป่าไม้ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 แผนกคดีสิ่งแวดล้อม พิพากษายืน จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ที่จำเลยฎีกาขอให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างนั้น เห็นว่า การที่จำเลยเข้าไปยึดถือครอบครองทำประโยชน์ ก่อสร้าง และแผ้วถางในที่ดินบริเวณป่าที่เกิดเหตุ โดยปลูกต้นยางพาราและปลูกบ้านพักอาศัย 1 หลัง คิดเป็นเนื้อที่ถึง 67 ไร่ 48 ตารางวา นับเป็นพื้นที่ป่าจำนวนมาก ถือได้ว่าเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่ทางราชการสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่ นอกจากจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ยังเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศ เป็นต้นเหตุให้ป่าไม้เสื่อมสภาพและมีจำนวนลดน้อยลง ส่งผลกระทบรุนแรงต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศทางธรรมชาติโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง ดังนั้น แม้จำเลยไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน และมีภาระต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวหรือเหตุผลความจำเป็นประการอื่น ก็เป็นเพียงเหตุผลและความจำเป็นส่วนตัวของจำเลยเท่านั้น รวมทั้งข้ออ้างว่าจำเลยและบริวารจำเลยออกจากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติไปตามคำพิพากษาแล้วก็ตาม กรณียังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างให้แก่จำเลยได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยโดยไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น อนึ่ง ปรากฏว่าคำพิพากษาศาลชั้นต้น

แพ่งของศาลล่างทั้งสองยังมิได้กล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวงและมิได้วินิจฉัยตาม ประเด็นแห่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) ประกอบ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ทั้งการที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดย มิได้สอบคำให้การจำเลยในคดีส่วนแพ่ง และโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะให้เป็นฐานใน การกำหนดค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ฯ มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของ ศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยมิชอบ พิพากษาแก้ เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 6 ในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นสอบ คำให้การจำเลยในคดีส่วนแพ่ง และพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียม ทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

วินัย เรืองศรี · ธงชัย เสนามนตรี · พิชัย เพ็งผ่อง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/863/2563>